

«MOTTAKERNAVN»
«ADRESSE»
«POSTNR» «POSTSTED»

Oslo, 09.05.2014

Deres ref.:

Vår ref. (bes oppgitt ved svar):
2014/4903

Saksbehandler:
Terje Farestveit

Oppfølging av krav til primærrensning

Miljødirektoratet mener det er viktig å sette trykk på arbeidet i kommunene for å kunne nå kravet om primærrensning innen 31.12.2015. Vi viser derfor til embetsoppdraget for 2014 hvor vi ber fylkesmannen om å følge opp de kommuner som har krav til primærrensning innen 31.12.2015, for å sikre at de kommer i mål innen fristen. Vi ber Fylkesmannen om å identifisere hvilke kommuner som ikke kommer til å få akseptabel rensing eller tilknytningsgrad til rensesanlegg innen 2015. Disse må følges opp særskilt for det formål å få en forpliktende framdriftsplan. Fylkesmannen bør i disse sakene vurdere bruk av tvangsmulkt for å sikre oppfyllelse av renskravet.

Bakgrunn

I EUs avløpsdirektiv heter det at alle tettbebyggelser skal ha akseptabel rensing seinest innen utgangen av 2005. Akseptabel rensing vil si minst sekundærrensning, men Fylkesmannen kan i henhold til bestemmelsen gi tillatelse til minst primærrensning, jf § 14-8.

Opprinnelig åpnet kapittel 14 for at tettbebyggelser kunne deles opp hvis en kunne dokumenter at ulike utslipp gikk til egne resipienter. Utslippene kunne i stedet da bli regulert etter forurensningsforskriften kapittel 13, som åpner for ytterlig mindre strenge renskrav.

Muligheten for slik oppdeling ble lukket gjennom en forskriftsendring i 2010. Flere kommuner fikk med dette strengere renskrav enn de hadde belaget seg på, og måtte i utgangspunktet få på plass minimum primærrensning innen 2008, som var den opprinnelige fristen for primærrensning i tråd med fylkesmannens vedtak etter § 14-8. For å gi kommunen noe bedre tid, ble fristen for gjennomføring utsatt til 31. desember 2015.

For å være best mulig forberedt til å oppfylle kravet på en kost/effektiv måte gjennomførte Miljødirektoratet i 2004/5 et program som skulle se på ulike metoder som ville klare kravene til primærrensning, 50 % SS og 20 % BOF₅.

Konklusjonen fra programmet kom våren 2005. I sluttrapporten heter det at slamavskillere med integrert slamlager blir billigst for anlegg inntil 1000 pe. For anlegg mellom 1.000 og 5.000 pe tyder analysen på at finsilanlegg blir billigst blant de anleggstypene som ble analysert. Også for anlegg på

25.000 pe kom finsilanleggene best ut kostnadmessig, men her var forskjellen sammenlignet med sedimenteringsanlegg (høybelastet lamellsedimentering) liten relativt sett.

Status

Ut fra tilbakemeldinger fra fylkesmennene kan det se ut som de aller fleste kommuner kommer til å klare å få bygget renseanleggene innen fristen 31.12.2015, selv om det vil kunne ta ytterligere tid å få alle boliger tilknyttet.

Av i størrelsesorden 70 kommuner hvor krav til primærrensing er aktuelt kan det se ut som ca. 10 ikke vil komme i mål til rett tid, og at dette omfatter i overkant av 20 renseanlegg.

Vi har liten dokumentasjon på hvor godt anlegg i disse kommunene renses i dag. Det kan tenkes at avløpsanlegg som har slamavskillere, eventuelt kombinert med private septiktanker, eller siler med noe større lysåpning enn 0,5 mm, allerede oppfyller dagens krav.

I tillegg vil flere kommuner komme til å ha en lav tilknytningsgrad i overskuelig framtid. Det vil si at renseanleggene er bygget, men mange vil fremdeles være tilknyttet anlegg som skal legges ned, eller til utslippsledninger uten rensing. Det vil for noen kommuner representere et nokså stort løft å bygge alle nødvendige overføringsledninger.

Det haster med å komme i mål

Vi ser at vi på denne bakgrunn vil måtte rapportere til EU for 2015 at vi ikke er kommet helt i mål med å nå kravet om primærrensing innen 31.12.2015, men at vi trolig vil ha en dekning på ca. 95 % når det gjelder bygging av renseanlegg og litt lavere for tilknytning.

For å kunne komme best mulig i mål er det viktig å sette trykk på dette arbeidet. Miljødirektoratet vil derfor be Fylkesmannen til å identifisere hvilke kommuner som ikke kommer til å få akseptabel rensing eller tilknytningsgrad til renseanlegg i løpet av 2015.

Disse kommunene bør kontaktes for å få på plass en forpliktende framdriftsplan for;

- Lokalisering av renseanlegg med tilhørende tilknytning for de aktuelle tettbebyggelser, dette kan være i forpliktende reguleringsplaner eksempelvis
- Byggestart og framdrift på de tilhørende prosjekt, det vil si bygging av renseanlegg og overføringsledninger

Virkemidler som tvangsmulkt for manglende oppfyllelse i de enkelte faser i prosessen eller for slutførelsen, kan da være aktuelt.

Bruk av slike virkemidler må vurderes opp mot hvor godt avløpsvannet renses i dag og fram til fristen, og hvor god framdrift det er i dag. Hvor klart det har vært for kommunen hva kravet om ferdigstilling i løpet av 2015 innebærer av forberedelse og tiltak vil også spille inn.

Hilsen
Miljødirektoratet

Dette dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ingen signatur

Gunhild Dalaker Tuseth
seksjonsleder

Terje Farestveit
sjefingeniør